A collection of medals and a compass on a wooden surface. The medals include a red ribbon medal with a circular emblem, a white star-shaped medal with a central emblem, a blue ribbon medal with a circular emblem, and a red star-shaped medal with a central emblem. A pair of glasses with thin metal frames and a red-tipped pen are also visible. A compass is located in the bottom left corner.

Ikääntyvän työntekijän muotokuva

TOKI-seminaari Oulussa 10.6.2011

Lähteenä: 65-vuotiaiden
aikuisneuvolan tutkimustiedot
&
Sosioekonomiset terveyserot
Pohjois-Pohjanmaalla

16.6.2011

geriatrian ylilääkäri Marja-Liisa
Karjula

MENNEISYYS MUKANA

- ◆ kannamme menneen elämän mukamme, vaikka emme tiedostaisi tai haluaisi
- ◆ nyt 65 v täyttäneet syntyneet sodan loputtua, kouluruoka kaikille 1948 alkaen
- ◆ lapset keskenään ovat enemmän samanlaisia kuin ikääntyneet
- ◆ sisäinen hauraus alkaa näkyä, kun muutokset tai sairaudet syövät pintakuorta

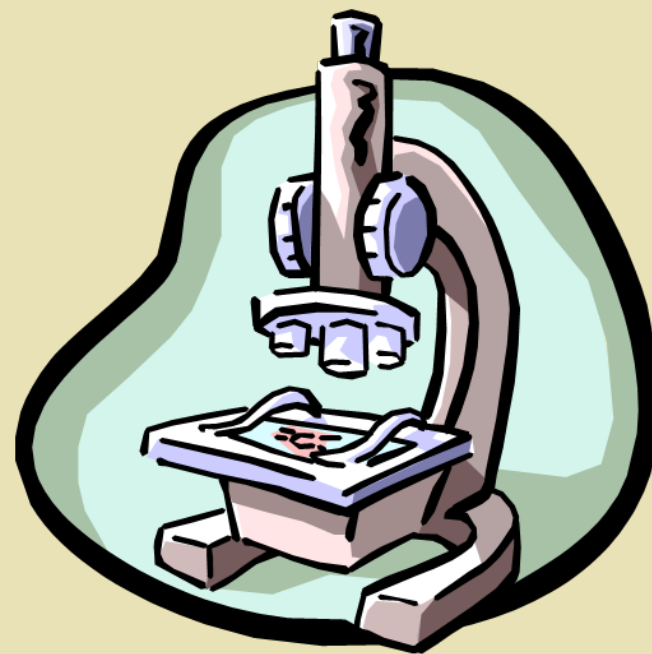

VANHENEMISMUUTOKSET

- ◆ etenevät hitaasti ja alkavat eri kohdista
- ◆ vähentävät elimistön toiminnallista kapasiteettia
- ◆ ovat luonteeltaan palautumattomia

VANHENEMINEN SOLU- JA KUDOSTASOLLA

- ◆ kuivumista
- ◆ rasvoittumista
- ◆ hyytymistä
- ◆ jäykistymistä

PSYKKISET MUUTOKSET

- ◆ muutokset johtuvat sairauksista
- ◆ terveellä muisti ja oppimiskyky säilyvät
- ◆ ikääntyessä persoonallisuus säilyy hyvin pysyvänä

MUISTIN RAKENNE

1. aistimuisti
2. lyhytkestoinen muisti (työmuisti)
3. pitkäkestoinen muisti (säilömuisti)

AISTIMUISTI

- ◆ silmät, korvat, tuntoaisti ja muut aistielimet välittävät tietoa
- ◆ lyhyessä ajassa suuri tietomäärä
- ◆ säilytysaika hyvin lyhyt

LYHYTKESTOINEN MUISTI

- ◆ rajallinen
- ◆ tieto säilyy muutaman sekunnin ja häviää ellei sitä pidetä kertaamalla aktiivisena
- ◆ päätöksenteko ja hakumenetelmät sijaitsevat tässä työmuistissa

PITKÄKESTOINEN MUISTI

- ◆ tieto siirtyy hitaasti
- ◆ rajaton kapasiteetti
- ◆ säilyy yhtä kauan kun aivot
- ◆ järjesteltyä tietoa
- ◆ tapahtumat, muotoseikat (kieli, tiedot) ja toimintamallit ja tavat

MITEN OPIN UUTTA?

- ◆ vanhat ja nuoret samaan tapaan
- ◆ kohdistetaan tarkkaavaisuus
- ◆ jaetaan tieto osasiin
- ◆ liitetään tieto suurempaan kokonaisuuteen
- ◆ pohditaan ja tarkastellaan opittua

MUISTI JA VANHENEMINEN

- ◆ aikaa menee enemmän
- ◆ melu ja kiire häiritsevät
- ◆ muisti voi myös kehittyä

TYÖKYKYÄ HEIKENTÄMÄSSÄ

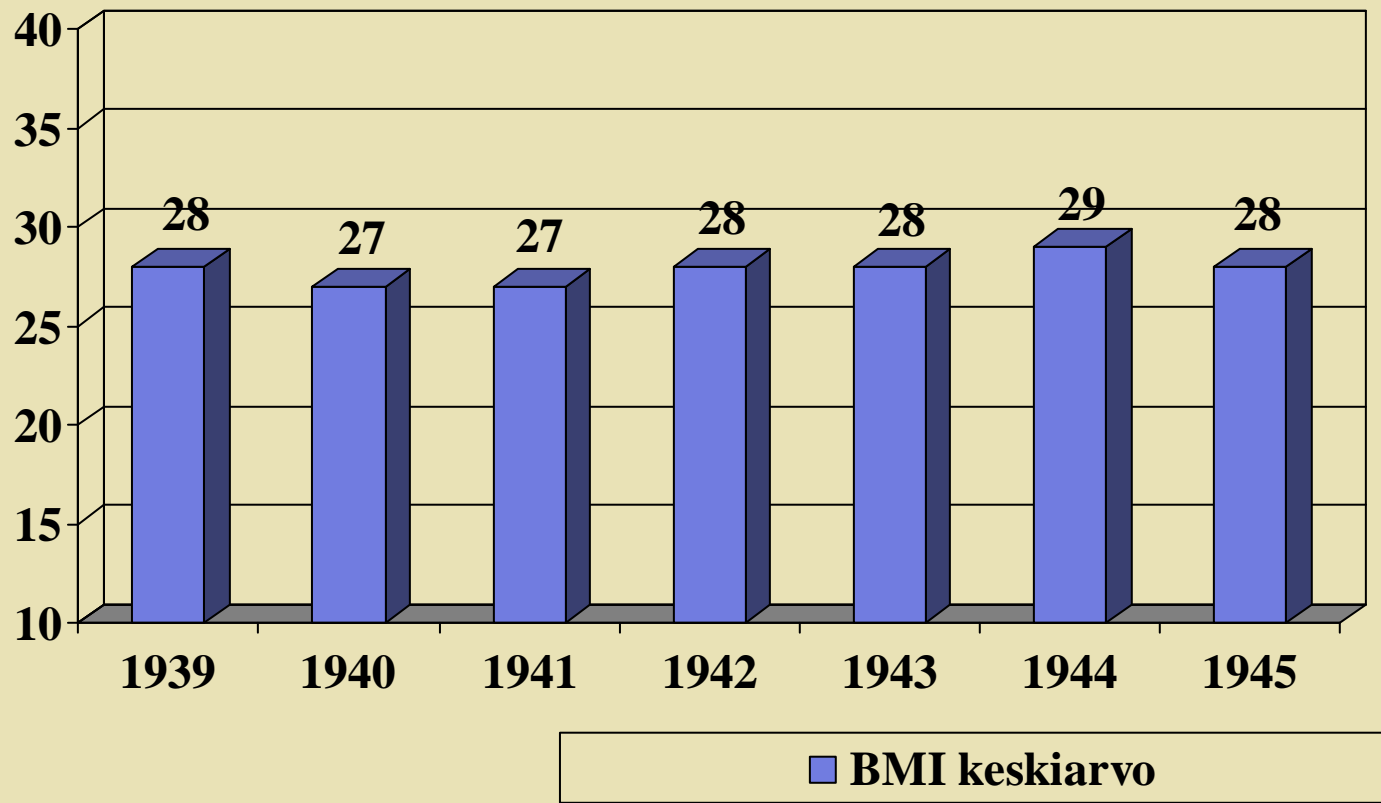
- ◆ Ylipaino joka viidennellä
- ◆ Kuulon ongelma liki kolmanneksella
- ◆ Selkävaivat: joka 6. työikäinen mies kärsii selkäsairaudesta
- ◆ Oireita aiheuttava sokeritauti tai verisuonitauti – verenpaine koholla yli puolella
- ◆ Tupakointi: naisista 19 ja miehistä 28 %

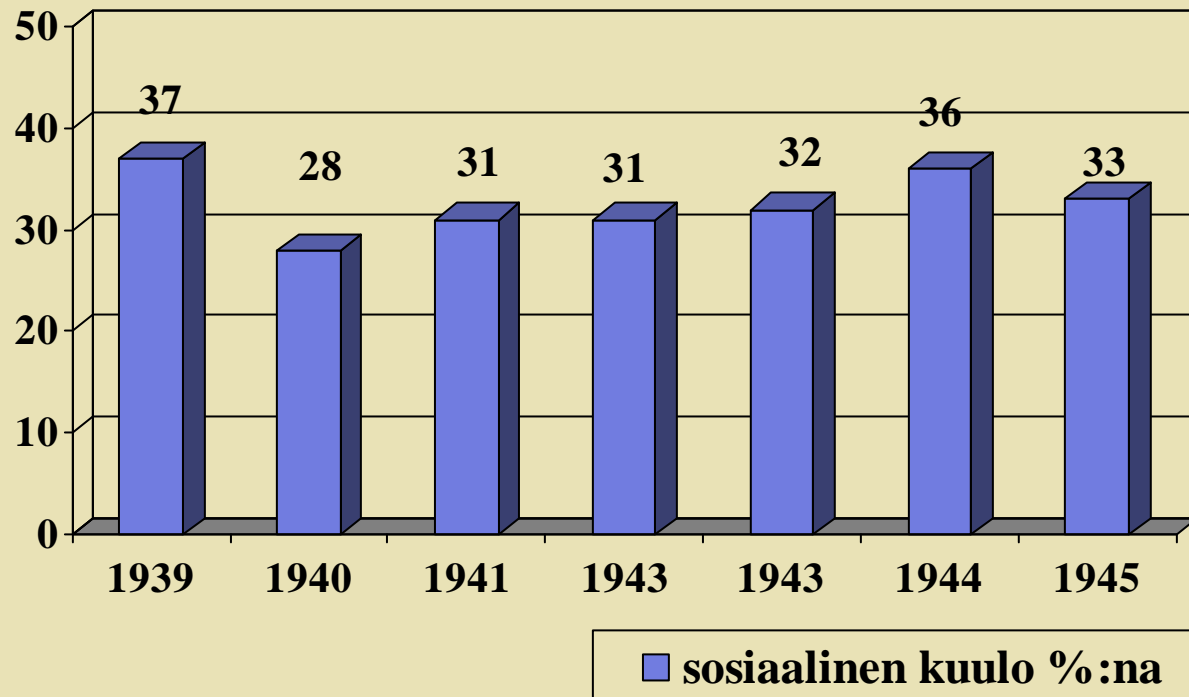
PSYKKISET JA SOSIAALISET SEIKAT

- ◆ Yksinäisyys
- ◆ Yksin jääminen, 14-17 % 65 v asuu yksin
- ◆ Asenteet ja psyykinen rajallisuus
- ◆ mielialaongelmat

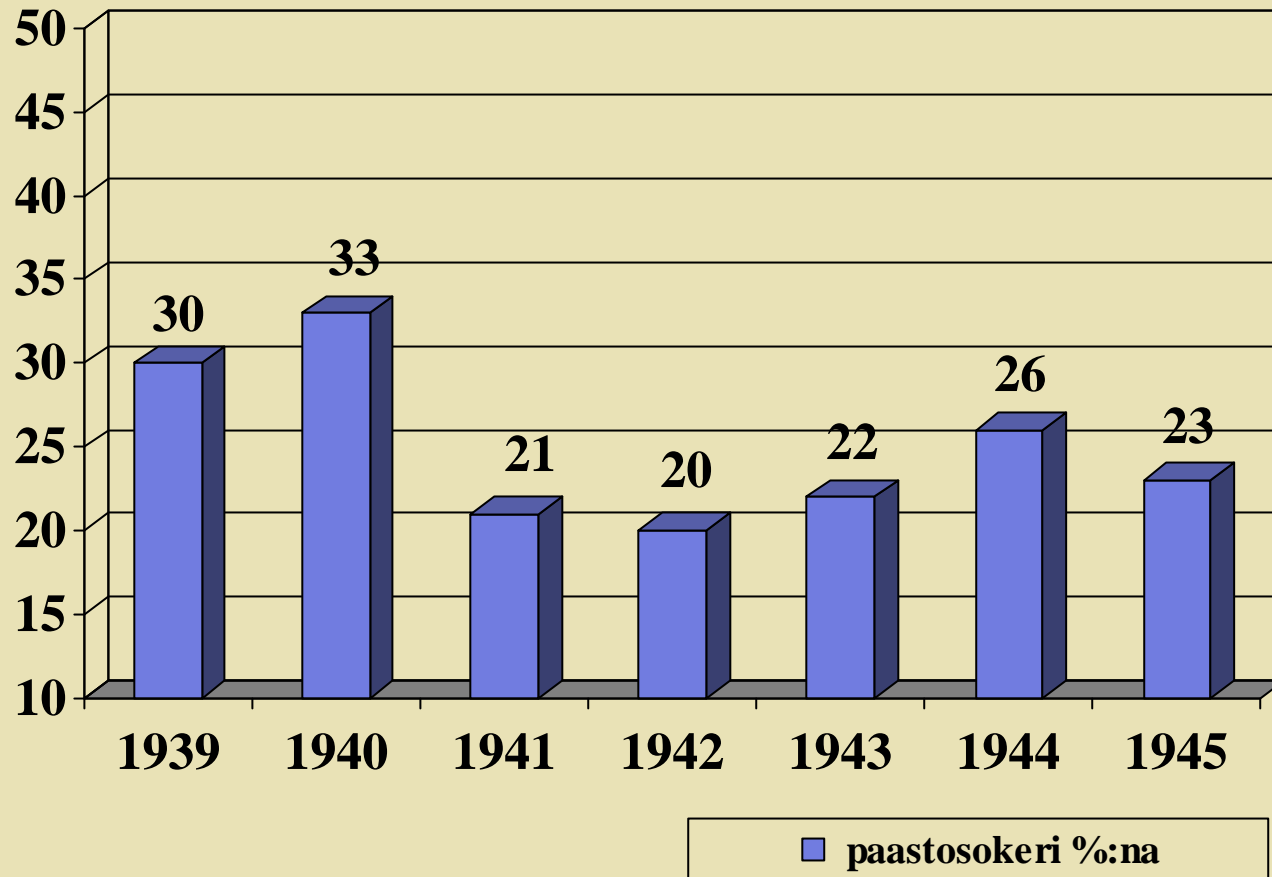
Ylipaino tavallista

Ryhmässä kuuleminen vaikeaa

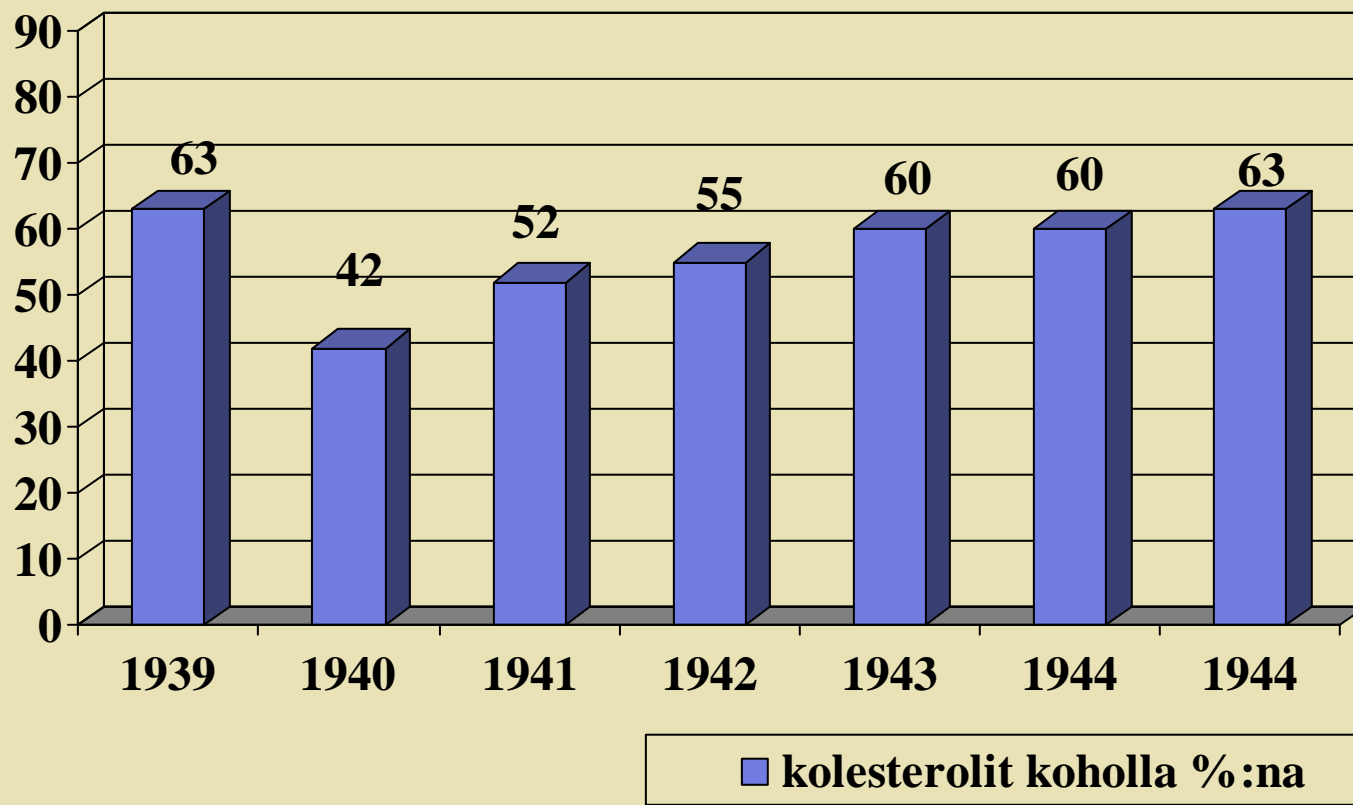

Paastosokeri koholla %

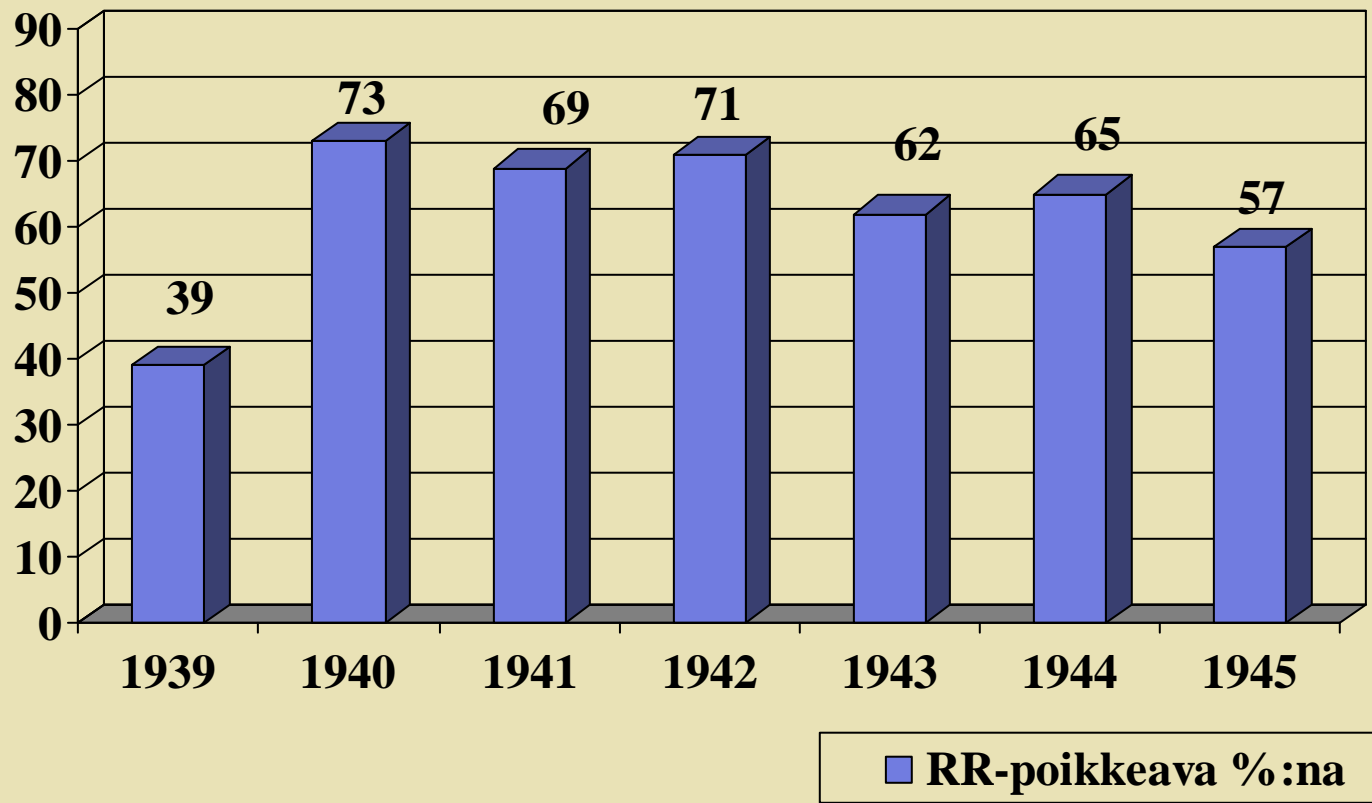

Jokin rasva-arvo koholla %

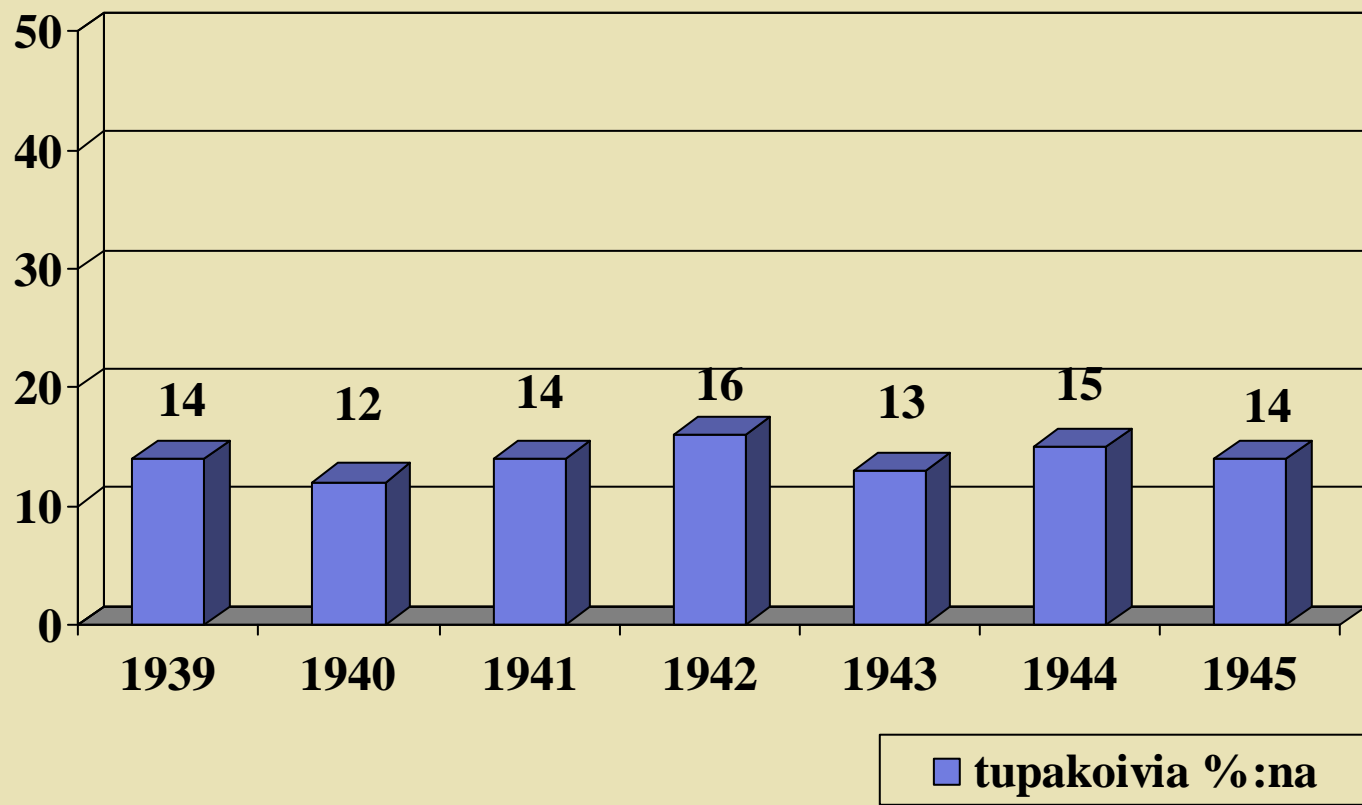

Verenpaine yli suosituksen

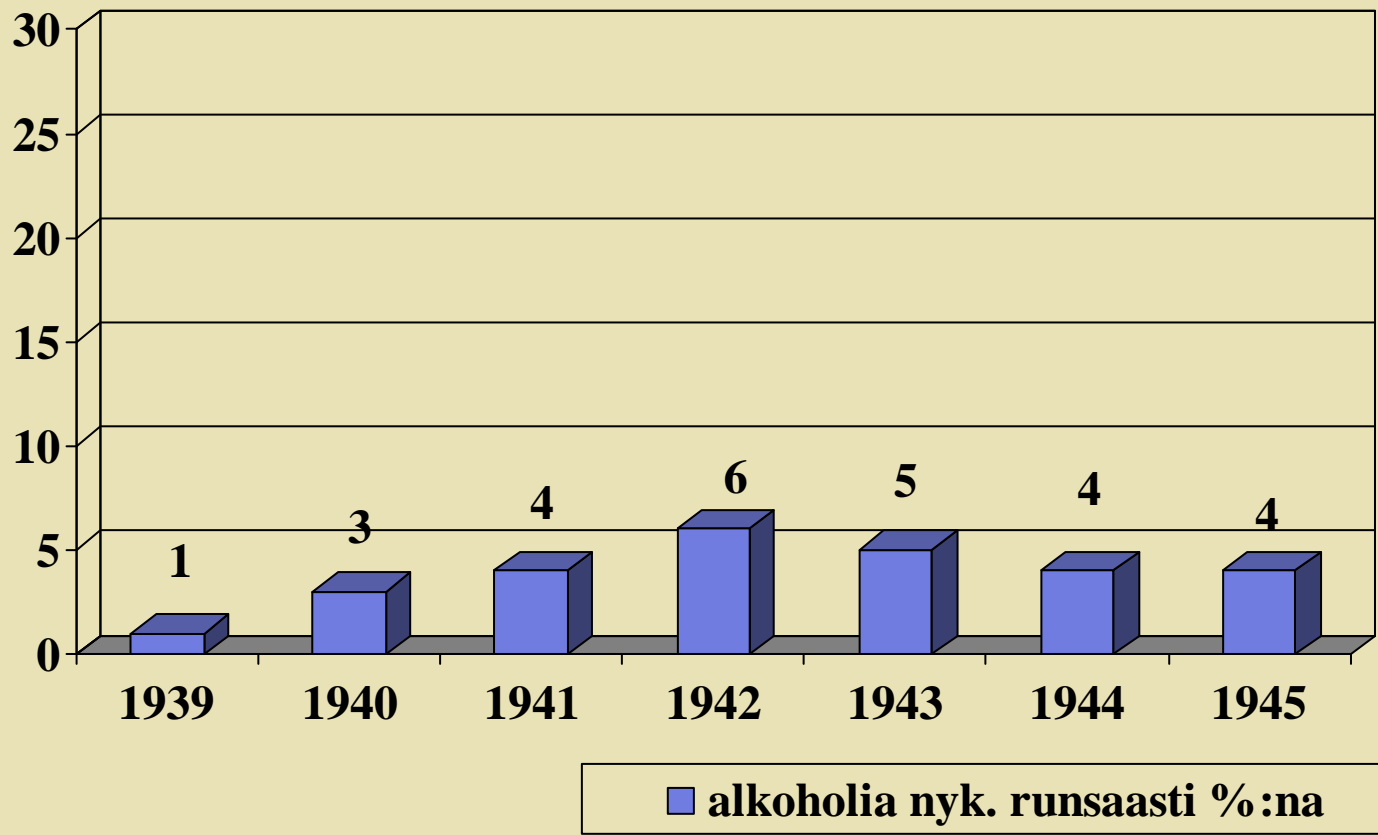

riskitekijä sepelvaltimotaudille,
aivohalvaukselle ja dementialle

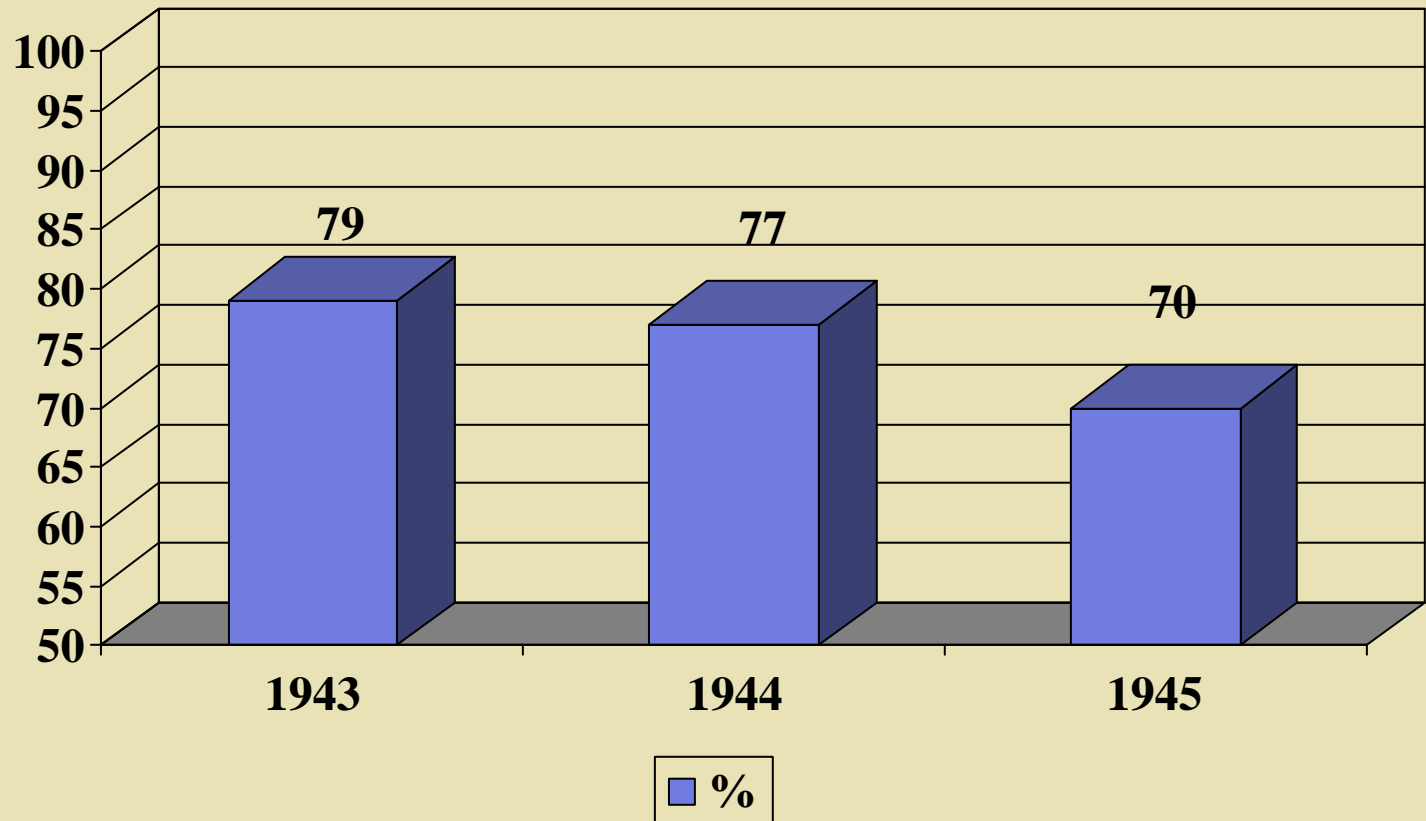
Tupakointi

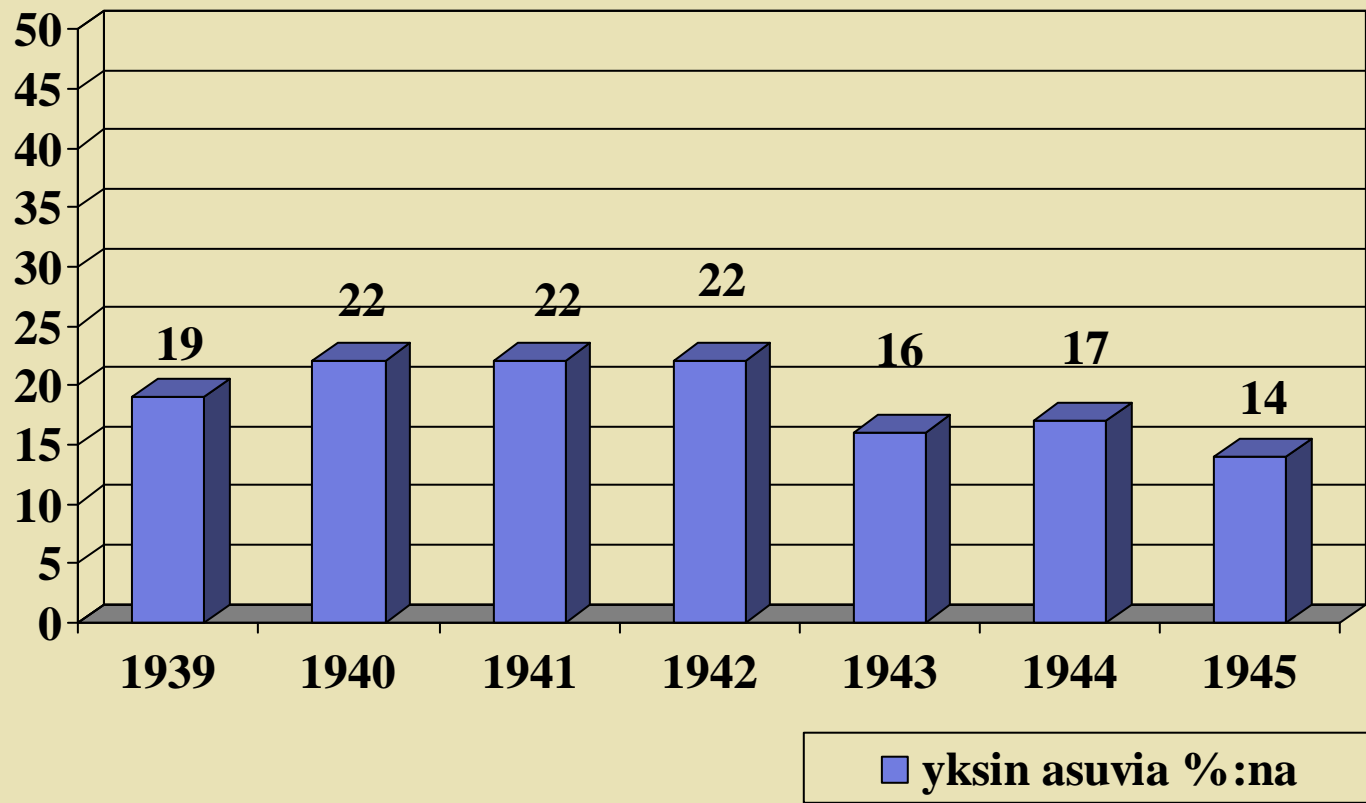
Nykyään runsaasti alkoholia

Hyvä tasapaino yhdellä jalalla (Bergin testi)

Asuu yksin

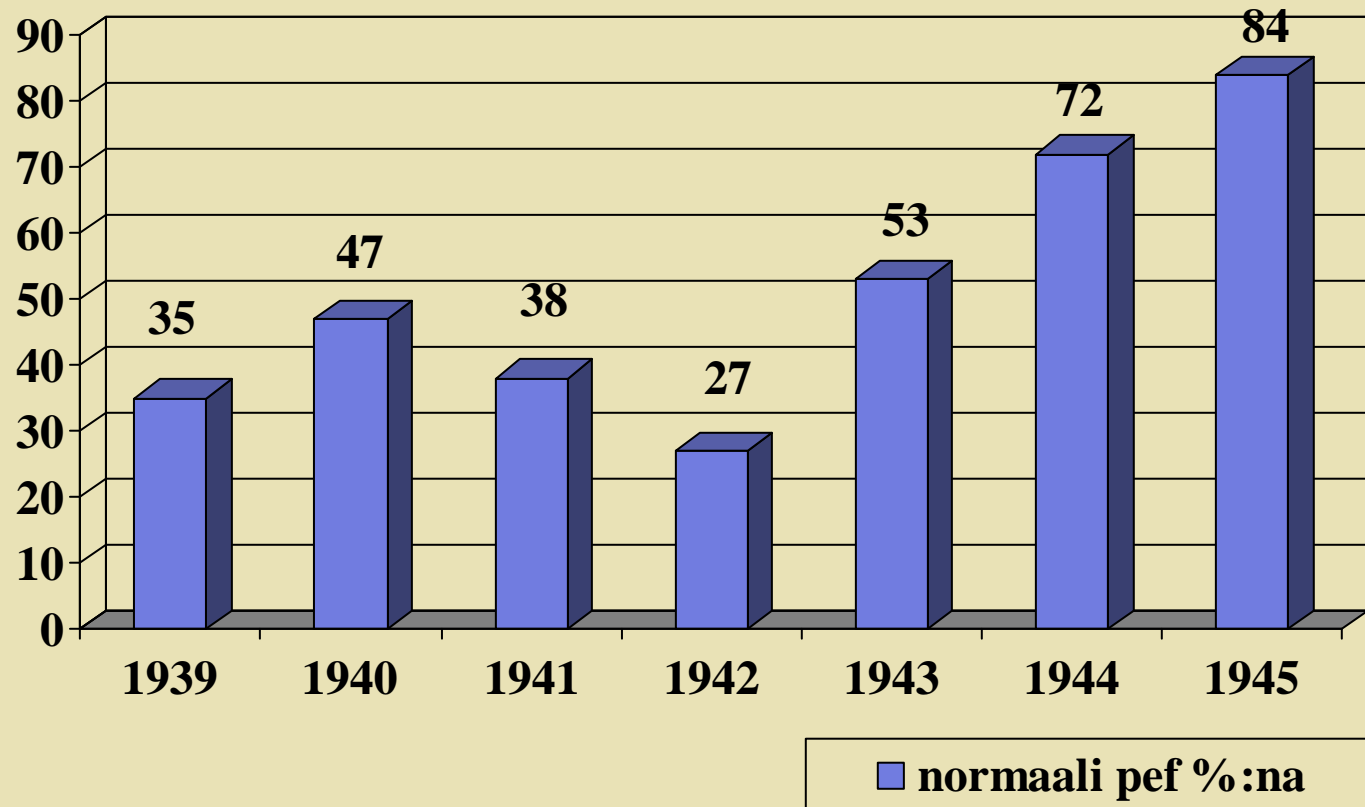

KOHENEMASSA OLEVIA SEIKKOJA

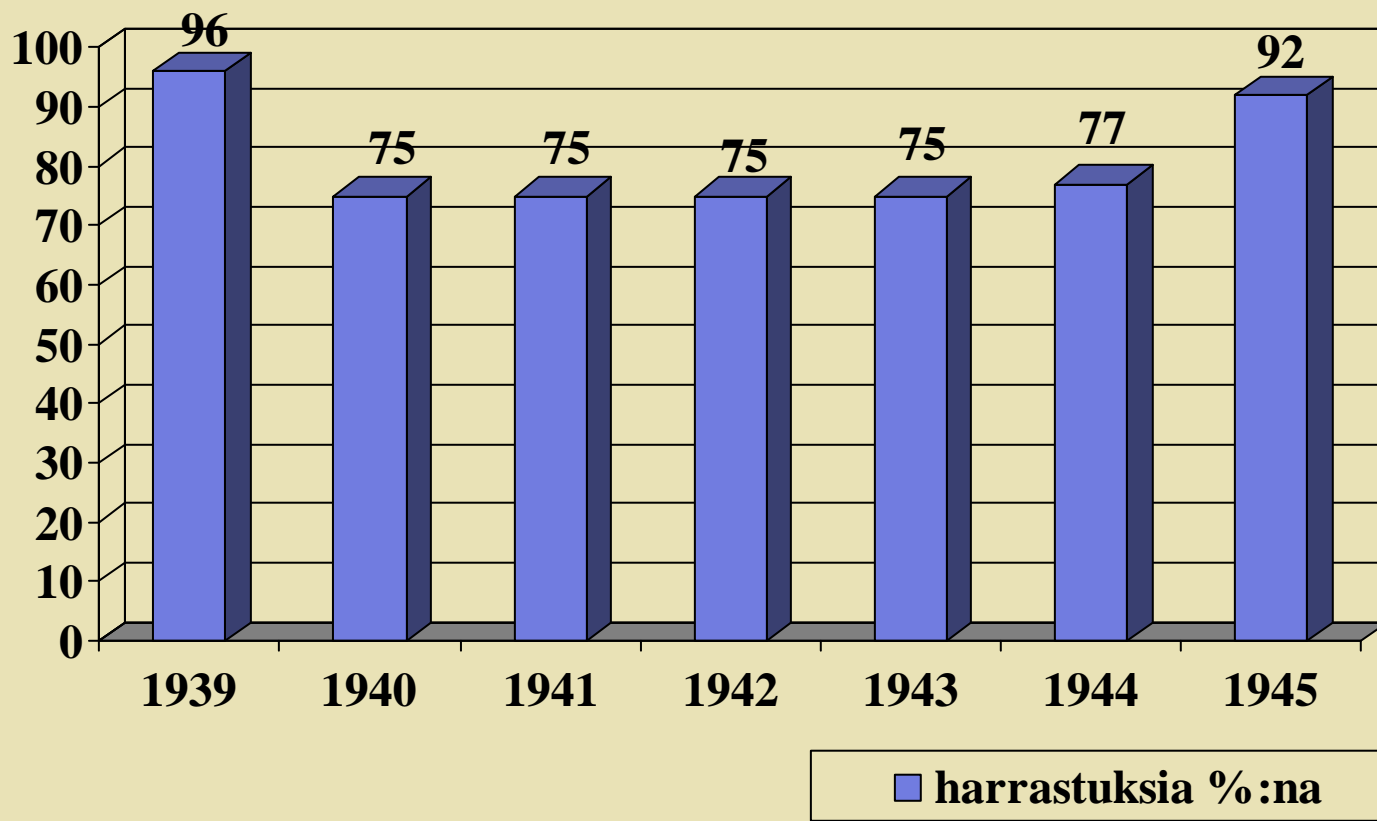
- ◆ Fyysinen kunto parantunut
- ◆ Harrastukset rikastuttavat yhä useamman elämää
- ◆ Tekniset laitteet otetaan haltuun entistä helpommin
- ◆ 6 % 65 vuotiaista Raahen seudulla on vielä työelämässä (naiset 5 %, miehet 8 %)

Keuhkojen huippuvirtaus ikää ja pituutta vastaava

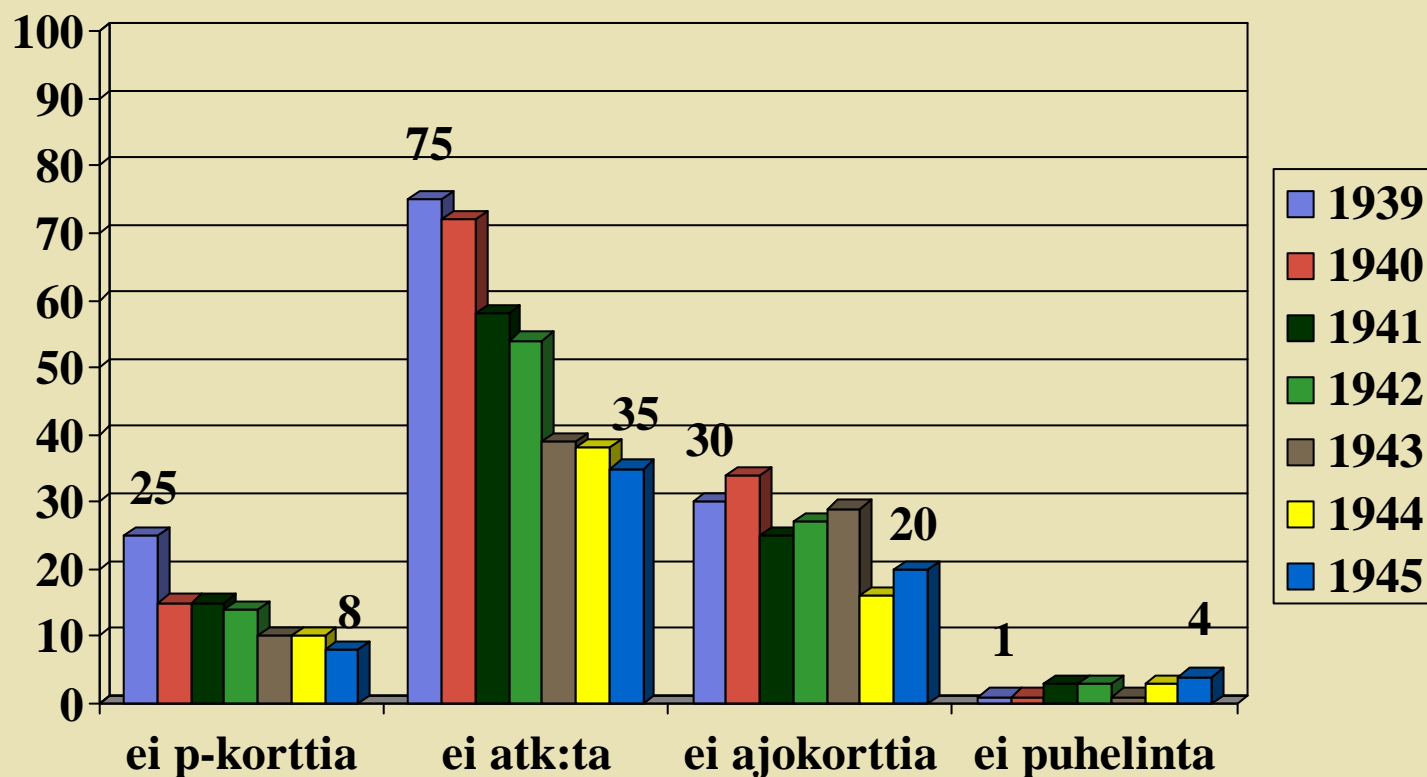

Harrastukset

Tekniset apuvälineet yhä tutumpia prosentteina

PIDÄ HUOLTA

- ◆ Aivoista - Muisti käyttö- ja huolto-ohjeet
- ◆ Liikuntakyvystä
- ◆ Ihmissuhteista

